Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2012. gada 10. aprīlī*

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa — Regula (EK) Nr. 810/2009 — Kopienas Vīzu kodekss — 21. un 34. pants — Valsts tiesību akti — Trešo valstu pilsoņu nelikumīga ievešana dalībvalsts teritorijā — Krāpnieciskā ceļā iegūtas vīzas — Krimināsods personai, kas veic ārvalstnieku nelikumīgu pārvietošanu pāri robežai

Lieta C-83/12 PPU

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* [Federālā Augstākā tiesa] (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 8. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 17. februārī, krimināprocesā pret

Minh Khoa Vo .

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), tiesneši U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], A. Ross [*A. Rosas*], A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā iesniedzējtiesas 2012. gada 8. februāra pieteikumu, kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 17. februārī, lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot steidzamības tiesvedību saskaņā ar Tiesas Reglamenta 104.b pantu,

ņemot vērā otrās palātas 2012. gada 28. februāra lēmumu apmierināt minēto pieteikumu,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 22. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *M. K. Vo* k-ga vārdā – *K. Beulich*, *Rechtsanwältin*,

— *Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof* [Federālās Augstākās tiesas ģenerālprokurora] vārdā – *K. Lohse* un *P. Knauss*, pārstāvji,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *N. Graf Vitzthum*, pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā – *T. Papadopoulou*, pārstāve,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Wils* un *W. Bogensberger*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāti,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulas (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (turpmāk tekstā - "Vīzu kodekss"; OV L 243, 1. lpp.), 21. un 34. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kriminālprocesu, kas sākts pret *M. K. Vo*, kurš kā persona, kas veikusi ārvalstnieku nelikumīgu pārvietošanu pāri robežai, ir apsūdzēts par trešo valstu pilsoņu, kuri ir krāpnieciskā ceļā iegūtu vīzu turētāji, ievešanu Vācijas teritorijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Vīzu kodekss

3 Vīzu kodeksa preambulas 3. apsvērums ir formulēts šādi:

"Attiecībā uz vīzu politiku kopīga tiesību aktu kopuma izveide, jo īpaši konsolidējot un attīstot *acquis* [Konvencijas, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas nolīgumu un Kopīgās konsulārās instrukcijas atbilstīgos noteikumus], ir viena no pamata sastāvdaļām, "turpmāk attīstot kopēju vīzu politiku kā daudzslāņu sistēmas daļu, kuras mērķis ir atvieglot likumīgu ceļošanu un novērst nelikumīgu imigrāciju, turpmāk saskaņojot valstu tiesību aktus un vietējo konsulāro pārstāvniecību praksi", kā noteikts Hāgas programmā brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā."

4 Saskaņā ar Vīzu kodeksa 1. panta 1. punktu tajā ir paredzētas procedūras un nosacījumi, lai izsniegtu vīzas tranzītam vai plānotām uzturēšanās reizēm dalībvalstu teritorijā uz laiku, kas nav ilgāks par trijiem mēnešiem sešu mēnešu laikposmā; šā panta 2. punktā ir precizēts, ka visiem trešo valstu valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām.

5 Vīzu kodeksa 2. pantā ir noteikts:

"Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

1) "valsts valstspiederīgais" ir persona, kas nav Eiropas Savienības pilsonis Līguma 17. panta 1. punkta nozīmē;

2) "vīza" ir kādas dalībvalsts izdota atļauja:

   a) tranzītā šķērsot vai plānoti uzturēties dalībvalstu teritorijā uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus sešu mēnešu laikposmā, skaitot no pirmās ieceļošanas dienas attiecīgo dalībvalstu teritorijā; [..]

[..]."

6 Saskaņā ar Vīzu kodeksa 14. panta 1. punktu:

"1. Iesniedzot vienotas vīzas pieteikumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī:

a) dokumentus, kuros norādīts ceļojuma iemesls;

[..]

d) informāciju, kas ļauj izvērtēt pieteikuma iesniedzēja nodomu atstāt dalībvalstu teritoriju, pirms beidzas tās vīzas termiņš, kuras pieteikumu viņš iesniedz."

7 Vīzu kodeksa 21. pantā ir paredzēts:

"1. Izskatot vienotas vīzas pieteikumu, pārliecinās par to, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst [Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Regulas (EK) Nr. 562/2006 Šengenas Robežu kodeksa (OV L 105, 1. lpp.)] 5. panta 1. punkta a), c), d) un e) apakšpunktā ietvertajiem ieceļošanas nosacījumiem, un īpašu uzmanību pievērš novērtējumam, vai pieteikuma iesniedzējs rada nelikumīgas imigrācijas risku vai apdraud dalībvalstu drošību, un vai pieteikuma iesniedzējs ir plānojis atstāt dalībvalstu teritoriju, pirms būs beidzies pieteiktās vīzas derīguma termiņš.

2. Par katru pieteikumu VIS [Vīzu informācijas sistēmā] veic pārbaudi saskaņā ar VIS regulas [Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 767/2008 par Vīzu informācijas sistēmu (VIS) un datu apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar īstermiņa vīzām, turpmāk tekstā - "VIS regula" (OV L 218, 60. lpp.)] 8. panta 2. punktu un 15. pantu. Lai izvairītos no kļūdainiem atteikumiem un kļūdainas identifikācijas, dalībvalstis nodrošina, ka pilnībā tiek izmantoti visi VIS regulas 15. pantā minētie meklēšanas kritēriji.

3. Pārbaudot, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst ieceļošanas noteikumiem, konsulāts pārliecinās:

a) vai iesniegtais ceļošanas dokuments nav fiktīvs vai viltots;

b) par pieteikuma iesniedzēja plānotās uzturēšanās mērķa un nosacījumu pamatojumu un par to, vai viņam ir pietiekami līdzekļi gan iztikai plānotās uzturēšanas laikā, gan lai atgrieztos izcelsmes vai dzīvesvietas valstī vai tranzītā dotos uz kādu trešo valsti, kurā viņu noteikti uzņems, vai arī ka viņš var likumīgi iegūt šādus līdzekļus;

c) vai pieteikuma iesniedzējs nav persona, par ko Šengenas Informācijas sistēmā (SIS) ir izdots brīdinājums atteikt ieceļošanu;

d) vai pieteikuma iesniedzējs nav uzskatāms par apdraudējumu kādas dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai, kā definēts Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 19. punktā, vai kādas dalībvalsts starptautiskajām attiecībām, un jo īpaši par to, vai dalībvalstu datubāzēs par viņu nav izdots brīdinājums, lai minēto iemeslu dēļ atteiktu ieceļošanu;

e) vai pieteikuma iesniedzējam attiecīgā gadījumā ir atbilstoša un derīga ceļojuma medicīniskā apdrošināšana.

4. Konsulāts vajadzības gadījumā pārbauda iepriekšējo un plānoto uzturēšanās laiku ilgumu, lai pārliecinātos, ka pieteikuma iesniedzējs nav pārsniedzis dalībvalstu teritorijā maksimāli pieļaujamo atļautās uzturēšanās laiku neatkarīgi no tā, cik ilgs iespējamas uzturēšanās termiņš ir bijis atļauts ar citas dalībvalsts izsniegtu ilgtermiņa vīzu vai uzturēšanās atļauju.

5. Iztikas līdzekļus plānotās uzturēšanās laikam izvērtē saskaņā ar uzturēšanās ilgumu un mērķi, un atsaucoties uz vidējām cenām attiecīgajās dalībvalstīs par lētām mītnes vietām, reizinot ar uzturēšanās dienu skaitu, par pamatu ņemot saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 34. panta 1. punkta c) apakšpunktu dalībvalstu noteiktas atsauces summas. Pierādījums par izmaksu uzņemšanos vai privātu izmitināšanu arī var būt apliecinājums pietiekamiem iztikas līdzekļiem.

6. Izskatot lidostas tranzītvīzu pieteikumus, konsulāts jo īpaši pārliecinās:

a) vai iesniegtais ceļošanas dokuments nav fiktīvs vai viltots;

b) kādas ir attiecīgo trešo valstu valstspiederīgo izceļošanas vietas un ceļojuma mērķi un kā ceļojuma maršruts saskan ar lidostu tranzītu;

c) kādi ir pierādījumi turpmākam ceļojumam uz galamērķi.

7. Pieteikuma izvērtējums jo īpaši pamatojas uz iesniegto dokumentu autentiskumu un ticamību un pieteikuma iesniedzēja apgalvojumu ticamību un pamatotību.

8. Izskatot pieteikumu, konsulāts pamatotos gadījumos var uzaicināt pieteikuma iesniedzēju uz pārrunām un lūgt papildu dokumentus.

9. Iepriekšējs vīzas atteikums nenozīmē automātisku jauna pieteikuma atteikumu. Jaunu pieteikumu izvērtē, par pamatu ņemot visu pieejamo informāciju."

8 Vīzu kodeksa 34. panta izpratnē:

"1. Vīzu anulē, ja konstatē, ka tās izsniegšanas laikā nebija izpildīti vīzas izsniegšanas nosacījumi, jo īpaši ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka vīza iegūta krāpnieciskā ceļā. Vīzu parasti anulē tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas to izsniegusi. Vīzu var anulēt arī citas dalībvalsts kompetentās iestādes; šādā gadījumā par anulēšanu informē tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas izsniegušas vīzu.

2. Vīzu atceļ, ja konstatē, ka tās izsniegšanas nosacījumi vairs netiek pildīti. Vīzu parasti atceļ tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas to izsniegusi. Vīzu var atcelt arī citas dalībvalsts kompetentās iestādes; šādā gadījumā par atcelšanu informē tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas izsniegušas vīzu.

3. Vīzu var atcelt arī pēc vīzas turētāja pieprasījuma. Par šādu atcelšanu informē tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas to izsniegusi.

4. Ja vīzas turētājs pie robežas nespēj uzrādīt vienu vai vairākus 14. panta 3. punktā minētos apstiprinājuma dokumentus, tas nav iemesls automātiski pieņemt lēmumu anulēt vai atcelt vīzu.

5. Ja vīzu anulē vai atceļ, tai uzliek spiedogu "ANULĒTA" vai "ATCELTA" un pārsvītrojot padara nederīgu vīzas ielīmes optiski mainīgo elementu, drošības elementu "latentā attēla efekts", kā arī vārdu "vīza".

6. Lēmumu par vīzas anulēšanu vai atcelšanu un par iemesliem, kas ir tā pamatā, paziņo pieteikuma iesniedzējam, izmantojot VI pielikumā iekļauto standarta veidlapu.

7. Vīzas turētājam, kura vīza ir anulēta vai atcelta, ir tiesības lēmumu pārsūdzēt, ja vien saskaņā ar 3. punktu vīza nav atcelta pēc viņa pieprasījuma. Pārsūdzības vērš pret to dalībvalsti, kas ir pieņēmusi lēmumu par anulēšanu vai atcelšanu, un saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem. Dalībvalstis sniedz pieteikuma iesniedzējiem informāciju par procedūrām, kas jāievēro pārsūdzības gadījumā, kā norādīts VI pielikumā.

8. Informāciju par anulētu vai atceltu vīzu ievada VIS saskaņā ar VIS regulas 13. pantu."

9 No Vīzu kodeksa 58. panta 5. punkta izriet, ka šīs regulas 34. panta 6. un 7. punkts ir piemērojami tikai no 2011. gada 5. aprīļa. Savukārt laikposmā no 2010. gada 5. aprīlim, datuma, kurā Vīzu kodekss ir stājies spēkā, līdz 2011. gada 5. aprīlim Kopīgo konsulāro instrukciju diplomātiskajām pārstāvniecībām un konsulārajiem dienestiem attiecībā uz vīzām (OV 2005, C 326, 1. lpp.) piektās daļas 2.4. punktā bija izdarīta atsauce uz valsts tiesībās paredzētajiem līgumslēdzējas puses tiesību aizsardzības līdzekļiem vīzas atteikuma gadījumā.

Pamatlēmums 2002/946/TI

10 Padomes 2002. gada 28. novembra Pamatlēmuma 2002/946/TI par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV L 328, 1. lpp.), 1. panta 1. punktā ir paredzēts pienākums katrai dalībvalstij veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka par pārkāpumiem, kas definēti Padomes 2002. gada 28. novembra Direktīvas 2002/90/EK, ar ko definē neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV L 328, 17. lpp.), 1. un 2. pantā, piemēro efektīvus, samērīgus un preventīvus kriminālsodus, kas var būt par pamatu izdošanai.

11 Saskaņā ar šā pamatlēmuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu katra dalībvalsts veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu savu jurisdikciju attiecībā uz pārkāpumiem, kuri paredzēti minētā pamatlēmuma 1. panta 1. punktā, ja tie izdarīti visā tās teritorijā vai tās teritorijas daļā.

12 Šā paša pamatlēmuma 7. panta 1. punktā ir noteikts:

"Ja dalībvalsts ir informēta par pārkāpumiem, kas minēti 1. panta 1. punktā un kas ir pretrunā likumam par ārvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos citā dalībvalstī, tā atbilstoši informē šo dalībvalsti."

Direktīva 2002/90

13 Direktīvas 2002/90 1. panta 1. punktā ir noteikts:

"Katra dalībvalsts paredz atbilstošas sankcijas pret:

a) jebkuru personu, kas tīši palīdz ieceļot dalībvalsts teritorijā vai šķērsot to tranzītā personai, kura nav dalībvalsts pilsonis, pārkāpjot attiecīgās valsts likumus par ārvalstnieku ieceļošanu vai tranzītu;

b) jebkuru personu, kas peļņas gūšanas nolūkā tīši palīdz uzturēties dalībvalsts teritorijā personai, kas nav dalībvalsts pilsonis, pārkāpjot attiecīgās valsts tiesību aktus par ārvalstnieku uzturēšanos."

14 No minētās direktīvas 3. panta izriet pienākums katrai dalībvalstij veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka par izdarītajiem pārkāpumiem, kas minēti 1. un 2. pantā, piemēro efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas.

Direktīva 2008/115/EK

15 Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvas 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 98. lpp.), 3. pantā ir paredzēts:

"Šajā direktīvā piemēro turpmāk minētās definīcijas:

[..]

2) "nelikumīga uzturēšanās" ir tāda trešās valsts valstspiederīgā atrašanās dalībvalsts teritorijā, kurš neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas nosacījumiem, kas noteikti Šengenas Robežu kodeksa 5. pantā, vai arī citiem ieceļošanas, uzturēšanās vai pastāvīgas uzturēšanās nosacījumiem šajā dalībvalstī;

[..]."

Valsts tiesiskais regulējums

16 Likuma par ārvalstnieku uzturēšanos, nodarbinātību un integrāciju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā (*Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet*; turpmāk tekstā – "*Aufenthaltsgesetz*") 4. panta 1. punkta 1. apakšpunktā ir noteikts:

"Ārvalstniekiem, lai ieceļotu un uzturētos Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā, ir jāsaņem uzturēšanās atļauja, ja vien Eiropas Savienības tiesībās vai tiesiskajā regulējumā nav noteikts citādi vai arī uzturēšanās tiesības neizriet no 1963. gada 12. septembra Līguma, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Turciju (*BGBl.* 1964 II, 509. lpp.; turpmāk tekstā – "EEK un Turcijas Asociācijas līgums"). Tiek izsniegtas šāda veida uzturēšanās atļaujas:

1) vīza [..]."

17 *Aufenthaltsgesetz* 95. pantā attiecībā uz sodiem ir paredzēts:

"1. Brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai naudas sodu piespriež personai, kura

[..]

2) Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā uzturas bez [likumā] paredzētās uzturēšanas atļaujas saskaņā ar 4. panta 1. punkta pirmo teikumu,

a) ja uz personu attiecas prasība atstāt valsti,

b) ja personai nav bijis noteikts izbraukšanas termiņš vai šis termiņš ir beidzies

c) un ja personas izraidīšana nav tikusi apturēta;

3) pārkāpjot 14. panta 1. punkta 1. vai 2. apakšpunktu, ieceļo Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā,

[..]

6. 1. punkta 2. un 3. apakšpunktā paredzētajos gadījumos darbībai, kas izdarīta bez [likumā] paredzētās uzturēšanās atļaujas, ir pielīdzināma darbība, kas izdarīta uz tādas uzturēšanas atļaujas pamata, kura ir negodīgi iegūta ar draudiem, korupciju vai slepenu vienošanos vai sniedzot nepatiesas vai nepilnīgas ziņas."

18 *Aufenthaltsgesetz* 96. pantā, kura nosaukums ir "Atbalsts nelikumīgai imigrācijai", ir noteikts:

"1. Brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai naudas sodu piespriež personai, kura uzkūda citu personu vai palīdz tai izdarīt darbību,

1) kas paredzēta 95. panta 1. punkta 3. apakšpunktā vai 2. punkta 1. apakšpunkta a) daļā,

a) par to gūst labumu vai šāda labuma apsolījumu vai

b) darbību izdara atkārtoti vai vairāku ārvalstnieku interesēs, vai

2) uzkūda citu personu izdarīt darbību saskaņā ar 95. panta 1. punkta 1 vai 2. apakšpunktu, 1.a punktu vai 2. punkta 1. apakšpunkta b) daļu vai 2. apakšpunktu un par to saņem mantisku labumu vai šāda labuma apsolījumu.

2. Brīvības atņemšanu uz laiku no sešiem mēnešiem līdz desmit gadiem piespriež personai, kura 1. punktā minētajos gadījumos

1) darbojas peļņas gūšanas nolūkā,

2) darbojas kā tādas personu grupas dalībnieks, kura ir apvienojusies, lai ilgstoši izdarītu šādus nodarījumus,

[..]

4. 1. punkta 1. apakšpunkta a) daļa un 2. apakšpunkts, 2. punkta 1., 2. un 5. apakšpunkts un 3. punkts ir jāpiemēro tādu tiesību normu pārkāpumu gadījumos, kuras regulē ārvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Eiropas Savienības dalībvalstu vai kādas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā, ja

1) šīs normas atbilst 95. panta 1. punkta 2. vai 3. apakšpunktā vai 2. punkta 1. apakšpunktā aprakstītajām darbībām un

2) noziedzīga nodarījuma izdarītājs atbalsta ārvalstnieku, kuram nav Eiropas Savienības dalībvalsts vai kādas citas Eiropas Ekonomikas Zonas līguma dalībvalsts pilsonības.

[..]”

19 *Aufenthaltsgesetz* 97. panta, kura nosaukums ir “Atbalsts nelikumīgai imigrācijai, kā rezultātā iestājusies cilvēka nāve; atbalsts nelikumīgai imigrācijai, kas sniegts peļņas gūšanas nolūkā un personu grupā”, 2. punktā ir noteikts:

“Brīvības atņemšanu uz laiku no viena gada līdz desmit gadiem piespriež personai, kura 96. panta 1. punktā paredzētajos gadījumos, arī kopsakarā ar 96. panta 4. punktu, peļņas gūšanas nolūkā darbojas kā tādas personu grupas dalībnieks, kura ir apvienojusies, lai ilgstoši izdarītu šādus nodarījumus.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

20 Pret *M. K. Vo*, Vjetnamas valstspiederīgo, Vācijā ir uzsākta kriminālvajāšana par faktiem saistībā ar atbalstu nelikumīgai imigrācijai. Šīs vajāšanas rezultātā *Landgericht Berlin* [Berlīnes apgabaltiesa] viņu notiesāja par atbalstu nelikumīgai imigrācijai četros noziedzīgos nodarījumos, kas izdarīti peļņas gūšanas nolūkā un personu grupā, piespriežot brīvības atņemšanas sodu, kura kopējais laiks ir četri gadi un trīs mēneši.

21 Apsūdzētais piederēja pie organizētiem Vjetnamas grupējumiem, kuri palīdzēja Vjetnamas valstspiederīgajiem nelikumīgi ieceļot Vācijā.

22 Vienas šā grupējuma grupas rīcība izpaudās tādējādi, ka Ungārijas vēstniecībai Vjetnamā tā lika noticēt, ka Vjetnamas valstspiederīgie esot no 20 līdz 30 personu tūristu grupu dalībnieki, kaut gan mērķis bija par samaksu no USD 11 000 līdz USD 15 000 viņus ievest Savienības teritorijā. Lai radītu ticamības iespaidu, ka ceļojumi notiek, pirmajās dienās tie tika veikti saskaņā ar programmu, pēc tam attiecīgās personas atbilstoši iepriekš izstrādātam plānam tika pārvietotas tālāk uz dažādām galamērķa valstīm – galvenokārt uz Vāciju.

23 Vēl viena grupa savā labā izmantoja apstākli, ka Zviedrijas Karaliste atļāva Vjetnamas valstspiederīgajiem uz dažiem mēnešiem uzturēties Šengenas līguma dalībvalstīs, ja viņiem būtu ogu vākšanai piešķirtas darba atļaujas. Pieprasot vīzas, kompetentajām iestādēm tā lika noticēt, ka vīzas pieprasītāji vēlas strādāt. Faktiski, tiklīdz darba vīza bija iegūta, šie Vjetnamas valstspiederīgie uzreiz pēc ierašanās Zviedrijā tika nelikumīgi pārvietoti uz Vāciju. *M. K. Vo* tika uzrādīta apsūdzība par atbalstu šīm darbībām, kuras veicot viņš par saviem pakalpojumiem saņēma summu no EUR 500 līdz 2000 par darbību.

24 Daži Vjetnamas valstspiederīgie ir tikuši atrasti Vācijas teritorijā laikā, kad viņi meklēja iespēju tur apmesties un strādāt.

25 *Landgericht Berlin* ir nospriedusi, ka apsūdzētais četros atsevišķos gadījumos, peļņas gūšanas nolūkā un personu grupā veicinot ārvalstnieku nelikumīgu imigrāciju, ir izdarījis likumpārkāpumus *Aufenthaltsgesetz* 97. panta 2. punkta izpratnē, lasot to kopsakarā ar šā likuma 96. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) un b) daļu, 95. panta 1. punkta 3. apakšpunktu, 96. panta 1. punkta 2. apakšpunktu un 95. panta 1. punkta 2. apakšpunktu.

26 Šīs tiesas skatījumā, lai likumpārkāpums pastāvētu, ir nepieciešams, ka nelikumīgi pārvietotās personas ir nelikumīgi ieceļojušas [Vācijas] teritorijā un nelikumīgi uzturējušās tajā. Fakts, ka šīm personām formāli bija vīzas, nav šķērslis, lai personai, kas veikusi ārvalstnieku nelikumīgu pārvietošanu pāri robežai, piemērotu sankcijas, ciktāl uzturēšanās atļaujas iegūšana, krāpnieciskā ceļā sniedzot nepatiesas ziņas, ir pielīdzināma darbībai, kas izdarīta bez vajadzīgās uzturēšanas atļaujas.

27 Apsūdzētais ir iesniedzis *Bundesgerichtshof Revision* [kasācijas sūdzību] par *Landgericht Berlin* pasludināto notiesājošo spriedumu, atsaucoties, sīkāk gan to nepamatojot, uz materiālo tiesību pārkāpumu.

28 Iesniedzējtiesa uzskata, ka *Aufenthaltsgesetz* 95. panta 6. punkta nosacījumi ir izpildīti, jo personas, kuras ir darbojušās, atbalstot [nelikumīgu] imigrāciju, amatpersonām Ungārijas un Zviedrijas vēstniecībās apzināti nepatiesi ir norādījušas, ka tās ar tūrismu saistītas īstermiņa uzturēšanās nolūkā vai nolūkā strādāt uz laiku vēlas ieceļot Šengenas zonā, kaut gan faktiski jau sākotnēji tās bija plānojušas ilgstoši palikt Vācijā, tomēr šādā gadījumā vīzas tām netiktu izsniegtas; tās esot izsniegtas vienīgi amatpersonu maldības dēļ.

29 Šajos apstākļos *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai vienotas vīzas izsniegšanu un anulēšanu regulējošie Regulas [Nr. 810/2009] 21. un 34. panta noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā no valsts tiesību aktu piemērošanas izrietoša krimināltiesiskā prakse par atbalstu nelegālajai imigrācijai gadījumos, kad attiecīgajām nelikumīgi ievestajām personām gan ir vīza, taču šīs personas to ir ieguvušas, ļaunprātīgi maldinot citas dalībvalsts kompetentās iestādes par savas ceļošanas patieso mērķi?"

Par steidzamības procedūru

30 *Bundesgerichtshof* ir iesniegusi pieteikumu, lai šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu tiktu piemērota Tiesas Reglamenta 104.b pantā paredzētā steidzamības tiesvedība.

31 Šī tiesa savu lūgumu ir pamatojusi ar to, ka *M. K. Vo*, kuram ir piespriests četru gadu un trīs mēnešu ieslodzījums par atbalstu nelikumīgai imigrācijai, kas izdarīts peļņas gūšanas nolūkā un personu grupā, no 2011. gada 1. janvāra nepārtraukti atrodas iepriekšējā apcietinājumā un ka gadījumā, ja Tiesas atbilde uz prejudiciālo jautājumu būtu apstiprinoša, tad *M. K. Vo* vairs nevarētu krimināli sodīt un viņa turēšana ieslodzījumā līdz ar to būtu nepamatota.

32 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Tiesas otrā palāta, uzklausījusi ģenerāladvokāti, nolēma apmierināt iesniedzējtiesas pieteikumu lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot steidzamības tiesvedību.

Par prejudiciālo jautājumu

33 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Vīzu kodeksa 21. un 34. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā no valsts tiesību aktu piemērošanas izrietoša krimināltatbildība par atbalstu nelegālai imigrācijai gadījumos, kad nelikumīgi ievestajām personām, trešo valstu valstspiederīgajiem, ir vīza, taču šīs personas to ir ieguvušas, ļaunprātīgi maldinot izsniedzējas dalībvalsts kompetentās iestādes par savas ceļošanas patieso mērķi, un ja šī vīza vispirms nav tikusi anulēta.

34 Vispirms ir jāuzsver, ka Vīzu kodeksā attiecībā uz ārējo robežu šķērsošanu un uz dalībvalstu vīzu izsniegšanas procedūrām un nosacījumiem paredzēto pasākumu pieņemšana atbilst mērķim pakāpeniski izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu saskaņā ar LESD 67. pantu.

35 Vīzu kodeksa mērķis saskaņā ar tā preambulas trešo apsvērumu ir izveidot daudzslāņu sistēmu, kuras mērķis ir atvieglot likumīgu ceļošanu un novērst nelikumīgu imigrāciju, un turpmāk [vēl vairāk] saskaņot valstu tiesību aktus un vietējo konsulāro pārstāvniecību praksi.

36 Šajā kodeksā paredzētās saskaņošanas mērķis ir piemērot Šengenas *acquis* attiecībā uz īstermiņa vīzām.

37 Vīzu kodeksa 21. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, izskatot vienotas vīzas pieteikumu, kompetentā konsulārā pārstāvniecība pārliecinās par to, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst Šengenas Robežu kodeksa 5. panta 1. punkta a), c), d) un e) apakšpunktā ietvertajiem ieceļošanas nosacījumiem, un īpašu uzmanību pievērš novērtējumam, vai pieteikuma iesniedzējs rada nelikumīgas imigrācijas risku vai apdraud dalībvalstu drošību un vai pieteikuma iesniedzējs ir plānojis atstāt dalībvalstu teritoriju, pirms būs beidzies pieteiktās vīzas derīguma termiņš.

38 Vīzu kodeksa 34. panta 1. punkta izpratnē, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka vīza iegūta krāpnieciskā ceļā, tad to anulē. Anulēšanu principā veic tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas to izsniegusi, taču to var anulēt arī citas dalībvalsts kompetentās iestādes; šādā gadījumā par anulēšanu informē tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas izsniegušas vīzu.

39 Fakts, ka tādas dalībvalsts kompetentās iestādes, kura nav dalībvalsts, kuras kompetentās iestādes izsniegušas vīzu, var nolemt anulēt vīzas, lai reaģētu uz situācijām, kad, sākot ceļojumu, vīza izrādās nederīga vai nav spēkā tādēļ, ka tā iegūta krāpnieciskā ceļā vai ka tās izsniegšanas noteikumi nav izpildīti.

40 Tomēr, ja anulēšana ir principā obligāti ir jāveic tās dalībvalsts iestādēm, kas izsniegušas vīzu, šī anulēšana šķiet fakultatīva citas dalībvalsts iestādēm, kā uz to norāda Savienības likumdevēja lietotais darbības vārds "varēt".

41 Pamatojoties uz šo konstatējumu, ir jānoskaidro, vai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuri paredz krimināltatbildību par atbalstu nelegālai imigrācijai, var ņemt vērā nelikumīgi pārvietoto personu neatļautu ieceļošanu un uzturēšanos kā apstākļus, kuros izdarīts likumpārkāpums, tā, lai tām piešķirtās vīzas vispirms nebūtu tikušas anulētas.

42 Vīzu kodeksā ir paredzēti noteikumi, kas regulē vīzu izsniegšanu, anulēšanu vai atcelšanu, taču tajā nav ietverti noteikumi, kas paredz krimināsodus šo noteikumu pārkāpšanas gadījumā. Tomēr vīzas pieteikuma veidlapa ir Vīzu kodeksa I pielikumā, kurā ir ietverta aile, kurā pieteikuma iesniedzējs tiek informēts par to, ka jebkādu nepatiesu ziņu dēļ pieteikums tiks noraidīts, it īpaši izsniegtā vīza tiks anulēta un var iestāties krimināltatbildība.

43 Turklāt Pamatlēmuma 2002/946/TI 1. panta 1. punktā un 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā un Direktīvas 2002/90 1. panta 1. un 3. punktā ir paredzēts pienākums katrai dalībvalstij veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka par attiecīgajiem pārkāpumiem piemēro efektīvus, samērīgus un preventīvus krimināsodus, un lai izveidotu savu jurisdikciju attiecībā uz pārkāpumiem, kuri izdarīti visā tās teritorijā vai teritorijas daļā.

44 No iepriekšminētajiem punktiem izriet, ka Savienības tiesībām nav pretrunā ne vien tas, ka dalībvalsts ievieš krimināsodus pret jebkuru personu, kas, pārkāpjot piemērojamos noteikumus, ir tīši palīdzējusi kādas trešās valsts valstspiederīgajam iekļūt šīs dalībvalsts teritorijā, bet arī tas, ka attiecīgajai dalībvalstij ir skaidri uzlikts pienākums paredzēt šādu krimināatbildību.

45 Dalībvalstīm tādējādi tiek uzlikti divi pienākumi. Pirmais pienākums ir rīkoties tā, lai neierobežotu vīzu turētāju pārvietošanos, ja vien tās nav tikušas pareizi un pienācīgi anulētas. Otrais pienākums ir paredzēt un īstenot efektīvus, samērīgus un preventīvus sodus pret Pamatlēmumā 2002/946/TI un Direktīvā 2002/90 minētajiem likumpārkāpējiem, it īpaši pret personām, kas veikušas ārvalstnieku nelikumīgu pārvietošanu pāri robežai.

46 Šie pienākumi ir jāveic, piešķirot Savienības tiesību noteikumiem pilnīgu lietderīgo iedarbību (šajā ziņā skat. 1978. gada 9. marta spriedumu lietā 106/77 *Simmenthal*, *Recueil*, 629. lpp., 24. punkts, kā arī 2010. gada 22. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-188/10 un C-189/1022 *Melki* un *Abdeli*, Krājums, I-5667. lpp., 43. punkts). Vajadzības gadījumā valsts tiesām ir pienākums meklēt praktisku saskaņošanu attiecībā uz normām, kuru piemērošana varētu radīt risku, ka tiktu apšaubīta Savienības tiesiskā regulējuma efektivitāte un saskaņotība.

47 Tomēr, tā kā krimināprocess pēc sava rakstura var ietvert izmeklēšanas noslēpumu un darbību steidzamību, tā ietvaros ne vienmēr ir jābūt izpildītai prasībai, ka kompetentajām iestādēm vispirms ir jāanulē vīzas.

48 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 810/2009 21. un 34. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā no valsts tiesību aktu piemērošanas izrietoša krimināatbildība par atbalstu nelegālajai imigrācijai gadījumos, kad nelikumīgi ievestajām personām, trešo valstu valstspiederīgajiem, ir vīza, ko tās ir ieguvušas krāpnieciskā ceļā, ļaunprātīgi maldinot izsniedzējas dalībvalsts kompetentās iestādes par savas ceļošanas patieso mērķi, un ja šī vīza vispirms nav tikusi anulēta.

Par tiesāšanās izdevumiem

49 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulas (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (“Vīzu kodekss”), 21. un 34. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā no valsts tiesību aktu piemērošanas izrietoša krimināatbildība par atbalstu nelegālajai imigrācijai gadījumos, kad nelikumīgi ievestajām personām, trešo valstu valstspiederīgajiem, ir vīza, ko tās ir ieguvušas krāpnieciskā ceļā, ļaunprātīgi maldinot izsniedzējas dalībvalsts kompetentās iestādes par savas ceļošanas patieso mērķi, un ja šī vīza vispirms nav tikusi anulēta.

[Paraksti]